

Täysistunto

Keskiviikko 3.10.2018 klo 14.01—17.48

11. Hallituksen esitys eduskunnalle korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 150/2018 vp

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 11. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Mikäli puhujalistaa ei ehditä annettussa ajassa käydä loppuun, asiakohdan käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan tämän päivän istunnossa muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi. Jos keskustelu asiasta puolestaan päättyy ennen sille varatun määrärajan päättymistä, siirrytään päiväjärjestyksen seuraavaan, 12. asiakohtaan.

Keskustelu

16.06 **Valtiovarainministeri Petteri Orpo** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Esittelen eduskunnan käsiteltäväksi hallituksen esityksen korkovähennysrajoitusta koskevan sääntelyn muuttamisesta. Esityksen taustalla on komission veronkiertodirektiivi, jota laitamme kansallisesti toimeen tällä esityksellä, ja tavoitteena on ehkäistä veronkiertoa.

Korkovähennysoikeuden rajoittamista koskevaa säännöstä muutettaisiin siten, että rajoitus koskisi myös muille kuin konserniosapuolille suoritettuja korkomenoja. Rajoitusta sovellettaisiin myös muun toiminnan tulonlähteen ja maatalouden tulonlähteen verotuksessa. Korkomenot voisi vähentää täysimääräisesti korkotulojen määrää vastaavilta osin. Jos nettokorkomenot ovat verovuonna enintään 500 000 euroa, ne voitaisiin vähentää kokonaan. Nettokorkomenojen ylittäessä mainitun määrän menot voitaisiin vähentää siltä osin kuin ne ovat enintään 25 prosenttia verovelvollisen oikaistusta elinkeinotoiminnan tuloksesta. Tästä poiketen muille kuin konserniosapuolille maksettuja nettokorkomenoja voisi vähentää 3 miljoonaa euroa.

Kuten nykyisin, rajoitusta ei sovellettaisi, jos tilanteessa voidaan soveltaa niin sanottua tasevapautussäännöstä. Rajoitusta ei sovellettaisi itsenäisiin yrityksiin eikä direktiivissä mainittuihin rahoitusalan yrityksiin. Rajoitusta ei sovellettaisi myöskään korkomenoihin, jotka liittyvät sosiaaliseen asuntotuotantoon ja joihin voidaan soveltaa lakiin ehdotettua siirtymäsäännöstä. Siirtymäsäännöstä sovelletaan korkomenoihin, jotka kertyvät lainoista, jotka on otettu ennen 17. päivä kesäkuuta 2016 tai jotka on aktivoitu verotuksessa ennen 1. päivää tammikuuta 2019. Direktiivin sallima niin sanottu infrapoikkeus on tällä hetkellä valtiovarainministeriössä jatkovalmistelussa. Tämä herätti erittäin paljon kysymyksiä, ja

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

siksi näin, ja se tuodaan eduskunnan käsittelyyn komission kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen.

Muutosta sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 19 toimitettavassa verotuksessa. Ehdotettujen muutosten arvioidaan lisäävän valtion verotuloja vuositasolla noin 10 miljoonalla eurolla. Tässä implementoinnissa on ollut erittäin tärkeää löytää balanssi korkorajoituksen tuomisessa meidän lainsäädäntöön, mutta kuitenkin samaan aikaan toinen puoli on, että meidän pitää huolehtia yritysten rahoituksen saannista ja yritysten rahoituksen hinnasta. Tässä on mielestäni löydetty hyvä kokonaisuus, joka osana muita toimenpiteitä tehokkaasti estää veronkiertoa mutta kuitenkin ei nosta kohtuuttomasti yritysten rahoituksen hintaa.

16.09 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! On tietysti aika kummallista, että direktiivillä rajoitetaan niin sanottujen ulkoisten korkojen vähennysoikeutta. Se direktiivi on muodossa tai toisessa pantava voimaan ensi vuoden alusta, ja siitä lainsäädännöstähän tässä nyt on kysymys.

Kuitenkin minusta hallitus on tehnyt hyvää työtä siinä, että muille kuin konserniyhteisöissä oleville osapuolille suoritettujen nettokorkomenojen euromääräinen raja tulee olemaan 3 miljoonaa euroa, eli sen parempaa työtähän hallitus ei olisi voinut tässä asiassa tehdä. Ja sitten tässä on otettu huomioon tuo tasevapautussäännös, se säilyy, ja sitten on vanhojen lainojen korkoja koskeva siirtymäsäännös. Eli nämä ovat hyviä asioita. Hallitus on tehnyt hyvää harkintaa näissäkin olosuhteissa, ja tietysti on hyvä, että nämä infrapoikkeusasiat ja myös Mankala-yhtiöitä koskeva asia pohditaan tarkemmin, mutta kuitenkin on luvassa, että siltäkin osin asiat hoidetaan niin kuin ne Suomessa pitää hoitaa.

16.10 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Kuten ministeri tuossa juuri äsken totesi, Euroopan unioni säätöi kesällä 2016 veronkiertodirektiivin, ja nyt reilu kaksi vuotta myöhemmin saamme ensimmäiset kansallisen toimeenpanon lakiesitykset eli esityksen korkovähennysrajoituksen muutoksista. Tästäkin esityksestä tämän kaiken odottelun jälkeen puuttuu hyvin tärkeä osio eli juuri se, miten kohdellaan julkisten infrastruktuurihankkeiden vähennysoikeutta, ja ennen kaikkea, kuinka kohdellaan suurten voimalaitosten rahoittamiseksi perustettuja Mankala-yhtiöitä eli omakustannusperiaatteisia julkisinvestointien yhteenliittymiä. Nämä kohtalonkysymykset on syytä jokaisen edustajan nyt sisäistää ja toivoa, että hallitus saa vielä kaudellansa puolustettua näitä kansallisesti tärkeitä tulevaisuusinvestointeja.

Mutta keskitytään nyt siihen, mitä esityksessä on — tai mitä siihen pikemminkin on jäänyt elinkeinoelämän eturyhmien ankaran painostuksen jäljiltä. Nimittäin aikaisempi lakiluonnos on vesittynyt monelta osin, ja se näkyy yksin jo veron tuottoarviossa. Lakiluonnoksessa yhteenlaskettu verotuoton lisäys oli reilu 100 miljoonaa euroa, tässä esityksessä enää alle 20 miljoonasta alle 50 miljoonaan euroon, siis maksettavaksi kuuluvaa veroa.

Suomessahan säädettiin ensimmäistä kertaa korkovähennysrajoituksesta vuodesta 2014 alkaen, jolloin valtiovarainministeri Jutta Urpilainen toi eduskuntaan esityksen, jolla saatiin suitsittua sisäisten konsernilainojen kikkailua ja samalla yksin Suomessa kymmeniin miljooniin ulottuvaa verovälttelyä. Erityisesti terveyspalveluyhtiöt Mehiläinen ja Attendo olivat herättäneet suurta suuttumusta näillä järjestelyillään, jotka näillä korkovähennysrajoituksilla saatiin loppumaan. Nykyään kumpikin yritys on näiltä osin aivan hyväksyttävällä pohjalla.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

Mutta parannettavaa lakiin toki jäi, kuten silloisen oppositiopuolueen johtaja, keskustan johtaja, Juha Sipilä huomautti. Hänhän vaati veronkiertoa kiellettäväksi ja veroparatiiseja suljettavaksi, ja olipa jopa niin, että silloinen oppositiojohtaja Sipilä rahoitti koko varjo-budjettinsa vain harmaan talouden tuloilla, joita oli kertyvinään 600 miljoonaa euroa. On sanottava, että nykyinen oppositio ei ole lähellekään tällaisia tuottoja harmaan talouden sinänsä tärkeistä ohjelmista toivonut, mutta oli toki sitä suurempi yllätys, että Sipilältä ja hallituskumppaneilta loppui täysin into veronkierron ja aggressiivisen verosuunnittelun suit-simiseen. Nopeasti todettuna harmaan talouden määrärahat ensin leikattiin mutta julkises-ta paineesta palautettiin, ja sitten oli koko hallintarekisterifarssi, johon on käytetty koko tämä eduskuntakausi, eikä vieläkään niitä viimeisimpiä siihen paikkaukseksi liimattuja la-keja ole saatu eduskuntaan. Näyttää siltä, että omistusten läpinäkyvyyttä edes hiukan pa-rantavat esitykset jäävät seuraavan hallituksen tehtäväksi.

Ja nyt sitten, ikävä kyllä, tämä vesitetty lakiesitys täydentää tämän kehityksen. Keskityn nyt tässä vain tähän kaikkein olennaisimpaan vesitykseen, joka on juuri tämä tasevapau-tushuojennus, joka heikentää ja joka jo tässä nykyisessäkin esityksessä sivuilla 39—41 to-detusti vesittää koko korkorajoitussäännöksen vaikutusta huomattavasti.

Vuonna 2015 noin kolmasosa muutoin vähennyskelvottomasta korkomenosta palautet-tiin hakemuksesta tasevapautuksen nojalla. Ja mistä tässä on kysymys? Noin 6—8 prosent-tia jää siis saavuttamatta sitä vähennyskelvotonta eli erotettavaa tuloa. Se johtuu siitä, että ennen kaikkea silloin, kun joku ulkomainen rahasto ottaa haltuunsa suomalaisen yhtiön ja sillä itsellään on mahtava velkavipu, jolla se toimii, niin kun verrataan sitä tytäryhtiön si-säistä velkavipua emon velkakäytäntöihin, niin näyttää siltä, että ne ovat samanlaisia yh-tiötä, vaikka tosiasiaassa tässä on korkokikkailusta kysymys. Silloin ei ole mitään perusteita sille, että tämä tasevapautus — joka lakiluonnoksessa oli jo poistettu juuri siitä syystä, että se heikentää korkovähennysrajoitusten vaikutusta — tuotiin takaisin nyt tähän hallituksen esitykseen. Ja jostain syystä Ruotsi on kuitenkin todennut, että he pärjäävät ilman tällaista tasekikkailua.

Palaan tähän aiheeseen vielä seuraavassa puheenvuorossa tarkemmin, mutta sitä ennen pyydän ministeri Orpoa yksityiskohtaisesti perustelemaan, mistä tämä muutos johtuu.

16.16 Eero Lehti kok: Arvoisa puhemies! Jäin tänne ihan varta vasten kuuntelemaan edustaja Harakan veropohdintaa. Minun mielestäni hän tuntee tätä verotusta kohtuullisen hyvin, mutta hyvin valikoivin osin.

Tämä ammattiyhdistysliikkeen sijoitustuottojen verovapaus on sellainen porsaanreikä, josta kyllä koko porsaskarsinan porsaas pystyvät menemään, eikä hän ole siitä ollenkaan kiinnostunut.

16.16 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Niin, en tiedä mistä syystä edustaja Leh-ti siirsi tämän keskustelun ehkä omasta mielestään kiusallisemmasta aiheesta eli siitä, että ehdoin tahdoin palautettiin tähän lakiesitykseen se kaikkein merkittävin aggressiivisen ve-rosuunnittelun väline, joka oli jo kesällä poistettu.

Mutta mitä tulee ammattiliittojen nauttimaan osinkojen verovapauteen ja ennen kaikkea ulkomaisten rahastojen, jotka omistavat Helsingin pörssistä yli puolet, sekä erinäisten sää-tiöiden, sosiaalidemokraatit on tässä salissa ainoa puolue, joka on ehdottanut näille kaikil-le pientä, maltillista lähdeveroa. Haastan kokoomuksen samaan verotulojen lisäämiseen eikä tähän jatkuvaan verotulojen haaskaamiseen. Tällä meidän esityksellämme saataisiin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

250 miljoonaa euroa lisää verotuloa niiltä osingonsaajilta, jotka eivät nyt maksa lainkaan mitään veroa, mikä on epäreilu tilanne piensijoittajien kannalta, jotka maksavat aina vähintään 25,5 prosenttia, [Puhemies koputtaa] mukaan lukien siis ammattiyhdistysliike. [Eero Suutari pyytää vastauspuheenvuoroa]

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Suutari, pyydätte vastauspuheenvuoroa, mutta teillä on myöskin seuraava varsinainen puheenvuoro. Muiden vastauspuheenvuoropyyntöjä ei ole, joten listapuheenvuoro, edustaja Suutari, olkaa hyvä.

16.18 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Tämä on kyllä siinä mielessä vastauspuheenvuoro edustaja Harakalle, koska hän puhui paljon siitä, miten tasevertailun perusteella on jäänyt verotuloja saamatta. Jos ajatellaan, mitä se tasevapautus ja -vertailu tarkoittaa, se tarkoittaa sitä, että velallisella ja velan antajalla taseet ovat samanlaisia elikkä yhtä paljon on suhteessa omavaraisuutta ja yhtä paljon velkaa. Jos tästä olisi vedettävissä johtopäätös, ainakin minusta omalla kokemuksellani on sellainen johtopäätös vedettävissä, että silloin toinen ei ole taseellisesti jotenkin ylivoimainen toiseen verrattuna eikä pidä toista veronkiertomielessä toisenlaisessa asemassa, niin että ainakaan kaikki, ja suurin osakaahan, tällaisista lainoista ei ole tehty veronkiertoa tai aggressiivista verosuunnittelua tai muuta sen tyyppistä varten, vaan on aitoa liiketoimintaa.

16.19 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! On tietenkin selvää, että kaikissa tapauksissa, läheskään kaikissa tapauksissa, kyse ei ole mistään aggressiivisesta verosuunnittelusta, mutta tämä on kuitenkin työkalu aggressiiviseen verosuunnitteluun. Luetaanpa nyt tämän lakiesityksen perusteluista hiukan tasevapautushuojennuksesta: ”Sen on vaikutusarvioinnissa havaittu supistavan korkorajoitussäännöksen vaikutusta merkittävästi. Verovuonna 2015 tasevapautushuojennukseen perustuen rahoituksen piiristä vapautui 67 yritystä vapautuneen korkomenomäärän ollessa yhteensä noin 280 miljoonaa euroa eli noin kolmasosa muutoin vähennyskelvottoman korkomenon määrästä. Vaikutusarvioinneissa on laskelmien perusteella arvioitu, että nykyisen tasevapautuksen säilyttäminen merkitsisi sitä, että noin 6—8 prosenttia kaikista yhteisöjen nettokorkomenoista vapautuisi rajoituksen piiristä. Tasevapautuksen merkitys voisi kuitenkin todennäköisesti muodostua arvioita suuremmaksi.” Eli tämä tarkoittaa sitä, että jos on monikansallinen, suuri rahasto, joka toimii isolla velkavivulla — jolla on siis huomattavan hyvä rahoitusasema — ja se ostaa vaikkapa suomalaisen tytäryhtiön, jolla tällaista vastaavaa rahoitusasemaa ei ole, se luo keino-tekoisesti sille yhtä suuren velkakoukun kuin mistä se itse pääsee nauttimaan huomattavasti edullisemmalla korolla, kun taas tämä tytäryhtiö joutuu maksamaan huomattavasti korkeampaa korkoa.

Mutta se, mikä on poistettu viimeisestä lakiluonnoksesta eturyhmien, elinkeinoelämän, lobbauksen jälkeen, kuuluu seuraavasti — tätä ei enää ole lakiesityksessä: ”Säännöksen tavoitteisiin nähden tasevapautussäännön nojalla rajoituksen ulkopuolelle jää huomattava määrä korkomenoja, jotka pääsäännön perusteella kuuluisivat rajoituksen piiriin. Huojennusta on joissakin tilanteissa voitu soveltaa korkomenoihin, jotka on synnytetty veropohjaa rapauttavalla verosuunnittelulla. Lisäksi säännös on osoittautunut verotuksen varmuutta ja verovelvollisten yhdenvertaisuutta heikentäväksi. Huojennuksen poistaminen on näistä syistä tarkoituksenmukaista ja yhdenmukainen toimi yritysveropohjan tiivistämistä koskevan hallitusohjelman kirjauksen kanssa.” Eli toisin sanoen nyt toimitaan hallitusohjel-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

man vastaisesti, nyt toimitaan Verohallinnon toivomusten ja linjan vastaisesti, nyt toimitaan kestävän veropolitiikan ja aggressiivisen verosuunnittelun suitsimisen politiikan vastaisesti sillä perusteella, että tässä elinkeinoelämän etujärjestöt ja suomalaiset yritykset ovat ylipuhuneet hallituksen siihen, että ei tämä aggressiivisen verosuunnittelun vastainen työ olekaan niin tärkeää. Myöntäkää nyt edes tämä, niin sitten tiedetään, mikä on hallituksen pitkä linja aggressiivisen verosuunnittelun ja veronkierron vastaisessa toiminnassa. Se on nolla.

16.22 Eero Lehti kok: Arvoisa puhemies! Harakka puuttui ihan oikeaan asiaan. Veropohjan heikentyminen heikentää uskoa siihen, että verotus on oikeudenmukainen. Ja mitään, sanoisinko, suurempaa epäoikeudenmukaisuutta minä en tiedä kuin se, että ammattiyhdistysliike sijoitustoiminnastaan ei maksa mitään veroja siltä osin kuin voittoa syntyy. Ne ovat samoilla markkinoilla. Vielä jotenkuten ymmärrän sen, että ammattiyhdistysliikkeen jäsenmaksut ovat verotuksesta vapaat, mutta sitä, että heidän sijoitustoimintansa on myös verotuksesta vapaa, minun on vaikea tasaveroisuuden periaatteen ja veropohjan kannalta ymmärtää.

16.23 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edellisessä vastauspuheenvuorossani nimenomaan kutsuin edustaja Lehteä ja hänen puoluettaan yhtymään sosiaalidemokraattien aloitteeseen, joka tulee olemaan myös seuraavassa vaihtoehtobudjetissa, eli pannaan kaikki tällä hetkellä nollaverotetut osingot maltilliselle lähdeverolle. Tätä esitti Evan raportissa apulaisprofessori Tomi Viitala, ja hän on esittänyt 250 miljoonan euron tuottoarvion.

Kun saamme lisää verotuottoa, kun veropohja on tiivis, voimme alentaa verokantoja. Se on terveen veropolitiikan merkki, ja tätä suosittelen näitten jatkuvien veropohjan puhkomisten sijaan tietenkin myös ministeri Orpolle.

Tervetuloa mukaan tähän aloitteeseen, jossa vihdoinkin saadaan verolle ne, jotka eivät veroa maksa, ja piensijoittajien suhteellinen asema huomattavasti parane. Voimme jopa laskea osinkoverotusta myös piensijoittajilta. Miltäs tällainen ajatus kuulostaisi?

16.24 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielenkiintoinen keskustelu, kun lähdetään analysoimaan, mikä olisi oikeudenmukaista verotuspolitiikkaa. Kuulimme tässä, että ay-liikkeen ei tarvitse maksaa veroja samalla tavalla kuin muiden yhteiskunnassa olevien toimijoiden. Kaiken lisäksi tällä hetkellä ay-jäsenyysmaksu on verovähennyskelpoinen, ja ellen muista ihan väärin, niin jos tämä verovähennysoikeus poistettaisiin — mikä olisi minun mielestäni oikea ratkaisu oikeudenmukaisuusnäkökulmasta — se toisi valtion kassaan yli 200 miljoonaa euroa. Yli 200 miljoonaa euroa. Kysyisin Harakalta: oletko valmis myöskin tällaiseen? Nimittäin KD tulee esittämään omassa vaihtoehtobudjetissaan muutosta tähän nykytilanteeseen.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Nyt, arvoisat edustajat, vastauspuheenvuoroa tähän äskeiseen pyysi edustaja Harakka, ja sen myös saa.

16.25 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Tämä ilmiö tunnetaan englanninkielisellä termillä ”whataboutism”, ja se tarkoittaa sitä, että jos joku puhuja sanoo käsiteltävänä olevassa asiassa jonkin epäkohdan, niin siihen ei suinkaan vastata sillä, että

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

keskusteltaisiin siitä epäkohdasta, joka tässä käsillä olevassa esityksessä olisi keskusteltavissa, vaan otetaan esille joku toinen, ”entäs sitten tämä asia, mitä vastaatte tähän”, siis vaihdetaan puheenaihetta.

Kuten nyt kolmannen kerran sanon, meidän puolueemme on ainoa puolue, joka on valmis ammattiyhdistysliikkeen ja kaikkien muidenkin yleishyödyllisten yhtiöiden ja säätiöiden ja ennen kaikkea ulkomaisten rahastojen osinkoverotukseen puuttumaan. Vastatkaa te ensin siihen, lähdettekö mukaan edes tähän ensimmäiseen askeleeseen. Jos teillä, edustaja Östman, on tulossa joitain esityksiä, niin kuuluuko tämäkin teidän esityksiinne, niin että Suomi saisi [Puhemies koputtaa] osinkoverotuloa niistä firmoista, joista osinkoa maksetaan ulkomaille?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Arvoisat edustajat, huomaan, että keskustelu laajenee siitä fokuksesta, mihin tämä hallituksen esitys tähtää. Tosin kaikissa näissä puheenvuoroissa kysymys on veropohjasta, mutta hivenen sivuraiteella on tämän keskustelun tuo osa, joka koskee näitä jäsenmaksuja.

Sopii varmaan menettely, että antaisin nyt ministerille puheenvuoron. 3 minuuttia on toivomus, ja siihen myönnyttään.

16.27 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies, kiitos! Ensin edustaja Harakalle: Tiedätte, että hallitus panee toimeen kaikkia niitä veronkierron estämiseksi tehtäviä toimenpiteitä, joita on sovittu OECD-tasolla, Euroopan unionin tasolla. Sen lisäksi meillä on kansallisia toimia, ja tässä kansalliset viranomaiset, kuten verottaja ja poliisiviranomaiset, oikeuslaitos, tekevät jatkuvasti työtä. Mielestäni Suomessa tehdään hyvää, määrätietoista työtä, se on hyvin pitkälle perua myöskin jo viime hallituksen ajalta, jolloin valtiovarainministeri Urpilainen teki useita hyviä esityksiä. Yksi niistä oli se, että korkovähennysrajoituksesta voisi jatkossakin vapautua tai voi vapautua tasevertailun perusteella, ja tämä on siis nykyisessäkin esityksessä. [Timo Harakka pyytää vastauspuheenvuoroa] Eli esitykseen sisältyy tasetesti, joka on siis säädetty voimaan viime kaudella. Lisäksi korkein hallinto-oikeus on antanut viimeisen vuoden aikana ratkaisuja, jotka kiristävät tätä tasetestin soveltamista. Eli ei se suinkaan ole mikään kiertotie veroista vapautumiseen.

Mielestäni tämä direktiivi, jota nyt implementoidaan, tämä esitys, toimii veronkierron estämiseksi. Se on oleellista, että tämä estää veronkiertoa. Mutta meidän täytyy koko ajan pitää huolta siitä, mistä minusta tuntuu, että edustaja Harakka ei aina ole niin huolissaan, että vaikka me puutumme veronkierron ilmiöihin, niin meidän pitää huolehtia tavallisten suomalaisten työllistävien yritysten rahoituksesta. Siihen ei pidä puuttua yhtään enempää kuin meidän direktiivi määrää. Meillä on aivan oleellista se, että meidän pk-yritysten ja isompienkin rahoitus toimii ja sitä kautta tuetaan kasvua ja työllisyyttä.

Sitten teillä oli sellainen virhe myöskin, että se luonnoksen verotuottomääräarvio oli semmoinen 46 miljoonaa, ei siis 100 miljoonaa, kuten te sanoitte. Nyt se on se reilu 10 miljoonaa.

Meillä on ne kaksi asiaa vielä, jotka ovat jatkoselvityksessä: tämä Mankala-yhtiöt ja inf-rapoikeus. Ne ovat kieltämättä suuria kysymyksiä, mutta ne ovat myöskin kansallisia kysymyksiä. Niihin täytyy etsiä huolellisesti ratkaisu.

Ehkä, puhemies, tämä tässä vaiheessa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

16.29 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Kiitos ministerille vastauksista. Olen tyytyväinen siitä, että OECD:n ja EU:n veronkierron vastaiset toimet, jotka ovat siis lisääntyneet voimakkaasti viime vuosina, eivät nyt ainakaan ole sellaisia, joita Suomen hallitus aktiivisesti pyrkisi jarruttamaan ja torppaamaan. Sen sijaan voin toivoa, että Suomen hallitus olisi eturintamassa yllyttämässä Euroopan unionia tiukkoihin toimiin, kuten oli edellisellä hallituskaudella, jolloin toki kokoomuskin oli hallituksessa.

Mutta nyt korjaan tämän teidän korjauksenne: 46 miljoonaa oli se välitön vaikutus sinä verovuonna, kun oli tarkoitus tämän luonnoksen mukaisen mallin tulla voimaan, mutta sen lisäksi siitä siirtyi seuraaville vuosille 60 miljoonaa. Eli yhteisvaikutus oli yli 100 miljoonaa, ja vertasin näitä kahta verrannollista lukua keskenään.

16.30 Eero Lehti kok: Arvoisa puheenjohtaja! Se, että edustaja Harakka on sitä mieltä, että nämä sijoitustuotot on pantava verolle, on merkittävä muutos sosiaalidemokraattien katsantokannassa. Mutta minä en ymmärrä, minkä takia niillä pitää olla erityiskategoria, kun kaikilla muilla on tuntuvasti, ehkä viisi kertaa korkeampi verokanta.

16.31 Eero Suutari kok: Arvoisa puhemies! Tässä tasevertailussahan tietysti on olemassa joitakin sellaisia, jotka käyttävät sitä nimenomaan aggressiiviseen verosuunnitteluun sillä tavalla, että siellä alihankkijamaassa tai tytäryhtiömaassa ei syntyisi verotettavaa tuloa. Mutta suurin osa siellä kuitenkin on sellaisia, jotka toimivat normaalisti liiketoiminnan pelisääntöjen mukaisesti, eikä ole tarkoituksaan kiertää veroja, vaan se on normaalia lainaa, minkä sillä antaa. Ja sen takia, kun on tällainen jo olemassa, minun mielestäni on järkevää tästä sitten keskustella, että olisi joku muu työkalu niiden erottamiseen, joissa nimenomaan kierretään veroja, kuin tällainen, joka rankaisee niitäkin, jotka eivät tosiasiassa joutuisi muutenkaan verotettaviksi.

Ja sitten se, että minä olen aiemmin kyllä kuullut, että sosiaalidemokraattien esitys oli niin, että rajattaisiin nimenomaan ammattiyhdistysliike ulos tästä säätiöitten pienestä veropohjasta, mutta ilmeisesti olin väärässä.

16.32 Peter Östman kd: Arvoisa puhemies! Jos sallitte, vastaan lyhyesti siihen Harakan esittämään kysymykseen, olisimmeko me mukana tällaisessa ensimmäisessä askeleessa. KD on mukana kaikissa sellaisissa hankkeissa, joissa me pystymme laajentamaan verotuspohjaamme, mutta siten, että se tukee kasvua ja työllisyyttä ja on myöskin kaikista näkökulmista katsottuna oikeudenmukainen.

16.32 Timo Harakka sd: Arvoisa puhemies! Tämä edustaja Östmanin vastaus oli kyllä ihan mallikelpoinen politiikan vastaus.

Minun on vaikea kuvitella, että nykyisin nollaverotettujen ulkomaalaisten säätiöiden maltillinen, enintään 5 prosentin lähdevero millään tavalla Suomen kasvua heikentäisi, saatikka sitten yleishyödyllisten yhteisöjen, joiden osa ammattiyhdistysliike on. Se ei siis nauti mitään erityiskohtelua, vaan se on yleishyödyllinen yhteisö. Ja todellakin, oikaisen edustaja Suutaria siltä osin, että nimenomaan ammattiliittoja ei ole tarkoitus vapauttaa siitä sen kummemmin kuin mitään muutakaan yleishyödyllistä yhteisöä. Eli tämä asia varmaankin tuli nyt selväksi.

Mutta kun nyt vielä palataan itse pääasiaan, tähän pihviin, siis todellakin tähän tasevapautussääntöön: ministeri Orpo vetosi siihen, että se on tässä nykyisinkin voimassa olevas-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

sa laissa. Mutta kun lakeja on aina tarkoitus parantaa ja selkeyttää, niin Verohallinnon toiveesta, monien toimijoiden toiveesta ja kaikkien verosuunnittelun asiantuntijoiden havainnoista tähän oli tulossa parannus eli poistettaisiin tämä tasevertailu tarpeettomana, hankaloittavana ja, kuten äsken siteerasin, veropohjaa rapauttavaa verosuunnittelua mahdollistavana. Mutta nyt te tämän parannuksen kuitenkin peruutitte tullessanne toisiin ajatuksiin, kun elinkeinoelämä katsoi, että tätä ei haluta, jolloin, kun valittavana oli aggressiivisen verosuunnittelun hillitseminen ja elinkeinoelämän edut, valitsitte jälkimmäisen.

Tämähän nyt ei koske mitään pienyrityksiä, ei edes keskisuuria yrityksiä, kun nämä rajat ovat niin korkeita, ja sitä paitsi ei mikään yritys toivottavasti Suomessa tee liiketoimintaa korkovähennysten toimialalla. Se on vain apukeino. Kaikki olemme samaa mieltä siitä, että yritysten toimintaedellytyksiä pitää parantaa, ja aggressiivisen verosuunnittelun suitsiminen nimenomaan parantaa kotimarkkinayritysten kilpailuasetelmaa kansainvälisiä konserneja vastaan. Siksi aggressiivisen verosuunnittelun suitsiminen on myös kilpailua edistävä, markkinataloutta edistävä ja kotimarkkinayritysten hyvinvointia edistävä toimi, ja se on se tärkein ja keskeisin syy, miksi sosiaalidemokraatit sitä myöskin ajavat.

16.35 Eero Suutari kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Itse olin tietysti kuulemassa Verohallinnon edustajaa jaostossa, ja minä en kuullut muita argumentteja siitä tasevapautuksesta kuin sen, että se on hankala. Mutta kaikki nämä muut olivat kyllä jostakin muualta otettuja.

16.35 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Siteeraamatta nyt keskeneräistä asiaa jaostossa rohkenen olettaa, että ministeri Orpokin vahvistaa sen, että Verohallinto on kannattanut sitä, että tämä tasevapautus poistettaisiin. Se on ollut siinä laissa alun alkaenkin vain tällaisena varokeinona, kun on luotu aivan uutta lainsäädäntöä, kun tämmöistä korkovähennysrajoitusta ei ollut, ja sitten siitä on ilmennyt, että sitä voidaan käyttää ja käytetäänkin, varsinkin näissä kansainvälisissä rajat ylittävissä tilanteissa, täysin häikäilemättömään verosuunnitteluun. Silloin ollaan tultu tilanteeseen, että eräinä verovuosina jopa puolet näistä vähennyskeltottomiksi katsotuista koroista on tällä nojalla voitu palauttaa haki-joille ja nyt viimeisimmässä esimerkissä peräti kolmannes. Puhutaan sadoista miljoonista euroista. Siksi olisi ollut tärkeää tehdä kuten Ruotsi. Jos Ruotsi pärjää ilman tätä tasevertailua, niin miksei Suomi. Ei kai Ruotsi nyt ole yritystoiminnan kannalta mitenkään kauhean epäedullinen maa?

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ja vielä on ministerillä puheenvuoro. Tähän asiaan varattu aikaikkuna alkaa olla täyttynyt, ja sitten siirrytään seuraaviin asioihin, ellei tämä keskustelu pääty kohta ministerin puheenvuoron jälkeen. — Ministeri, 2 minuuttia.

16.37 Valtiovarainministeri Petteri Orpo: Arvoisa puhemies! Ruotsi ei todellakaan ole kovin yrittäjäepäystävällinen maa: Siellä on joustavat työmarkkinat ja monet asiat sujuvat. Kilpailukyky on parempaa. Siellä on muun muassa pitkään ollut käytössä hyvä sijoitussäästötili. Siellä on tehty paljon viisaita asioita.

Edelleen palaan tähän tasevapautukseen. Minusta on hieman epäreilua tavallaan leimata kaikki, jotka tätä käyttäisivät, että tavoitteena on heti veron kiertäminen. Tämä on totta, lausuntopalautteen perusteella tämä on erittäin tärkeä suomalaisille suuryrityksille. Suo-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

malaiset suuryritykset työllistävät kymmeniätuhansia jos ei satojatuhansia suomalaisia työntekijöitä, ja silloin on erittäin tärkeää, että heidän toimintaympäristönsä on kilpailukykyinen.

Säännös on tarpeellinen esimerkiksi kotimaisille suuryrityksille, joilla koko konsernin rahoituksen hoitaminen on keskitetty Suomessa sijaitsevaan konsernin rahoitustoimintoon, eli tälle löytyy sinänsä hyvät perustelut. Onneksi meillä on viisaan valtiovarainministerin Jutta Urpilaisen tekemä tasetesti. Kun meillä on vielä kaksi tuoretta keskusverolautakunnan päätöstä, jotka tiukentavat entisestään tämän testin sisältöä, niin mielestäni meillä on tässä nimenomaan veronkierron estämiseen luotu hyvä järjestelmä, mutta kuitenkin niin, että se tukee hyvää yritysrahoituksen hoitoa.

Sitä voisin nyt kysyä, kun tässä keskustellaan, että onko vielä entisellään sosiaalidemokraattien esitys, jolla te olisitte kiristämässä näitä rajoja suhteessa hallituksen esitykseen, jolloin valtiovarainministeriön laskelman mukaan te olisitte kiristämässä suomalaisten yritysten verotusta 150 miljoonalla eurolla.

16.39 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Tölli antoi Helsingin Sanomiin haastattelun, [Eero Lehti: Vastaa kysymykseen!] jota on paljolti siteerattu ja jossa hän pahoitteli tahallisen väärinymmärtämisen lisääntymistä tässäkin salissa. Minusta on aika erikoinen suoritus, että kun aloitin yhden puheenvuoroni sanomalla, että tätä tasevapautusta ei pääsääntöisesti, yleisesti ottaen, ole käytetty nimenomaan aggressiivisen verosuunnittelun välineenä mutta siihen työkaluksi se sopii erinomaisesti, niin ministeri tällä tavalla pyrkii leimaamaan sanomisiiani.

Se, mitä SDP:n laajassa aggressiivisen verosuunnittelun vastaisessa ja harmaan talouden torjumiseksi esitetyssä toimenpidekokonaisuudessa esitetään, tulee myöskin ministerin luettavaksi vaihtoehtobudjettimme osalta, jossa jälleen kerran osoitamme, miksi voimme tehdä samaan aikaan sekä sosiaalisesti oikeudenmukaisempaa että valtiontaloudellisesti vastuullisempaa linjaa kuin hallitus.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Myönnän vielä puheenvuoron edustaja Heinoselle ja hänen jälkeensä ministerille. Mikäli ministerin jälkeen vielä on puheenvuorotarpeita, tämän asian käsittely siinä vaiheessa joka tapauksessa keskeytetään ja sitä jatketaan kaikkien muiden tämän päivän päiväjärjestyksen asioiden tultua käsitellyiksi. Mutta nyt vielä edustaja Heinonen ensin ja sitten ministeri.

16.40 Timo Heinonen kok: Arvoisa herra puhemies! Oikeastaan kiinnitin huomiota ministeri Orpon viime puheenvuorossaan esille nostamaan asiaan, että sosiaalidemokraatit olisivat esittäneet näitä euromäärärajoja huomattavan alas, 250 000 euroon. Voisitteko, arvoisa ministeri, arvioida sitä, minkälainen vaikutus tällä olisi suomalaisten yritysten verotukseen ja sitä kautta mahdollisesti tähän hyvään työllisyyskehitykseen, mitä tällä hetkellä on saatu aikaiseksi, jos meidän yritysten verotusta edelleen kiristettäisiin tällä tavalla kuin esille tuli? [Timo Harakka: Ei se ole verotuksen kiristämistä!]

Pidän hyvänä sitä, että veronkiertodirektiivi laitetaan toimeen ja teemme toimenpiteitä veronkierron suitsimiseksi. Nämä esitykset ovat hyviä ja kannatettavia.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Ministeri, olkaa hyvä. — Mielellään minuutti.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 94/2018 vp

16.41 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Heinosen kysymykseen: Kyllä se VM:n arvio oli 150 miljoonaa käytännössä yrittisverotuksen kiristämistä. Me olemme arvioineet, että tällä esityksellä me puutumme nimenomaan veronkiertoon ja aggressiiviseen verosuunnitteluun ja tämä on riittävä ilman, että me teemme tällaista kiristystä.

Mutta, edustaja Harakka, pakko kommentoida tähän väärin ymmärtämiseen, että en tiedä, oletteko te tahallanne ymmärtänyt väärin vai olenko ilmaissut — ja hallitus — jotenkin huonosti, kun te täällä kerta toisensa jälkeen toistatte sitä, että hallitus ei välitä, ei halua tehdä toimia veronkierron estämiseksi, ei ole tosissaan, olemme ihan kuin me emme todellakaan välittäisi siitä, että Suomessa maksetaan ne verot, mitkä Suomeen kuuluvat. Me olemme jatkuvasti tehneet ja tuoneet lakiesityksiä tänne ja käsitelleet niitä muun muassa suuressa valiokunnassa, koska monet näistä asioista pyörivät EU-pöydissä. On täysin selvää, että me teemme kaikkemme, jotta Suomessa veronkiertoa, aggressiivista verosuunnittelua ei saa tehdä. [Puhemies koputtaa] Ja jos on laittomuuksia, niihin puututaan.

Ensimmäinen varapuhemies Mauri Pekkarinen: Edustaja Harakka, vastauspuheenvuoro, sitä ei voida kieltää. Muuten tämä keskustelu olisi jo päättynyt tältä erää.

16.42 Timo Harakka sd (vastauspuheenvuoro): Sopii mielestäni päättää tähän, arvoisa puhemies, ellei jotain aivan välttämätöntä tule. — Oli kuitenkin ehkä vähän eri asia puhua suuresta poliittisesta linjaeroavaisuudesta, joka liittyy harmaan talouden ja aggressiivisen verosuunnittelun vastaisiin linjauksiin. Nyt näin lopuksi sanoisin, että se, että asetetaan korkovähennyksen rajat johonkin kohtaan, ei ole sama asia kuin veron kiristäminen. Silloinhan ainoastaan korkovähennyksen käyttöä rajoitetaan, niin kuin nyt tässäkin hetkessä rajoitetaan. Sen ei tule olla terveen liiketoiminnan ydin, ihan niin kuin ei aggressiivisen verosuunnittelunkaan. Tässä oioitte hiukan mutkia.

Mutta haluaisin lopettaa tämän tämmöiseen sovinnolliseen nuottiin. Nimittäin tämän kaiken moittimisen jälkeen — siis sen, että olen sitä mieltä, että hallituksen linja aggressiivisen verosuunnittelun suitsimisessa on käsittämättömän lepsu — olemme ehdottomasti olleet samaa mieltä Portugalin verosopimuksen peruuttamisen välttämättömyydestä, [Puhemies koputtaa] ja siitä kiitän ministeri Orpoa.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.